

EKOLOGICZNA TRANSFORMACJA ENERGETYCZNA. BAROMETR SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI

Dr Justyna Orłowska, Alicja Piekarz

BAROMETR SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI

Kombinacja narzędzi socjologicznych, która pozwala sprawdzić opinie na temat tego procesu w danym miejscu - w tym przypadku w województwie śląskim.

A hand holding a pen is writing on a document. The document features a flowchart with several diamond-shaped boxes connected by lines. The background is a blurred green, suggesting an outdoor setting with trees.

METODOLOGIA

CZĘŚĆ ILOŚCIOWA

NARZĘDZIE: ankieta CAWI (17 pytań zamkniętych, otwartych i półotwartych) + metryczka
TERMIN: styczeń 2024
CZAS TRWANIA: 11 dni
LICZEBNOŚĆ GRUPY: 1039 mieszkańców województwa śląskiego

CZĘŚĆ JAKOŚCIOWA

NARZĘDZIE: IDI (online / telefon) N=10 - różne sytuacje życiowe (student, emeryci, osoby pracujące), różne zawody i branże (biznes, osoby związane z górnictwem, usługi), różne miejsca zamieszkania (miejscowości różnej wielkości), wiek i płeć.
TERMIN: luty 2024
CZAS TRWANIA: 20-60 minut

WOJEWÓDZTWO ŚLĄSKIE OCZAMI MIESZKAŃCÓW

- Badani nie godzą się oni ze stereotypowym postrzeganiem regionu ich zamieszkania
- Mówią, że ich region nie jest wyłącznie kopalniany, „brudny”, „czarny”
- O tym, jaki jest region stanowi charakter jego mieszkańców. Ślązacy są ciepłi, gościnni, serdeczni i ekspresyjni. A przede wszystkim **pracowici**. Bardzo ważna jest dla nich rodzina i podtrzymywanie innych tradycyjnych wartości.

Respondent: Gdyby teraz był ten węgiel czy go nie będzie, to uważam, że zachowany zostanie etos pracy, ponieważ dalej będzie opowiadane to, że dziadek do tej gruby zjeżdżał, chleb całował i takie tam...

Badaczka: Czyli ta tożsamość nie będzie utracona, tak?

Respondent: Tak. Ta tożsamość daje etos. To nie jest tak, że ona musi, ten węgiel musi.

JAKIEGO WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO NIE CHCĄ MIESZKAŃCY?

- Problemem jest przede wszystkim zanieczyszczone powietrze mające związek z istniejącym tam przemysłem.
- 85 % badanych obawia się wzrostu cen energii. 25% (i był to najwyższy odsetek wskazań) uważa, że bezpieczeństwo energetyczne województwa powinno opierać się na OZE.
- Korki i niewydolna komunikacja publiczna - często trzeba polegać na własnym samochodzie.

JAKIEGO WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO CHCĄ JEGO MIESZKAŃCY?

Gdy myślisz o przyszłości Twojego województwa, chciałbyś, żeby rządzący skupili się przede wszystkim na:

STOSUNEK DO SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI

- zaledwie 12% mieszkańców województwa śląskiego spotkało się z tym terminem i potrafi go zdefiniować, ale jednocześnie chcą dostrzegać efekty tego procesu
- 59 % widzi ten proces jako korzystny dla województwa
- 17% badanych (szczególnie ludzie młodzi) uważa, że materiały informacyjne na temat sprawiedliwej transformacji są dostępne w wystarczającym stopniu

Przykładowe odpowiedzi na pytanie "Czy spotkałeś się z pojęciem sprawiedliwej transformacji? Jeśli tak – co to dla Ciebie oznacza?"

- Zmiana gospodarki na niskoemisyjną (mniej szkodliwą dla środowiska) z uwzględnieniem potrzeb i możliwości lokalnego społeczeństwa
- Odejście od paliw kopalnych, zero emisji szkodliwych gazów, stworzenie alternatywnych źródeł pozyskiwania paliw z zachowaniem dobrostanu społeczeństwa
- Nie powinno to być robione na chybcika. Należy każdy ruch dokładnie przemyśleć, skonsultować z naukowcami oraz brać pod uwagę zdanie społeczeństwa. Należy iść do przodu zgodnie z trendem nowoczesności ale nie za wszelką cenę. Nie jesteśmy bogatym krajem, a społeczeństwo jest również zróżnicowane co do zamożności i najbiedniejszych dotyczą wszelakie podwyżki mediów, energii oraz usług (...)
- Przebudowanie świadomości społeczeństwa tak, by rozumiało potrzeby i zagrożenia życia we współczesnym świecie i potrafiło pójść w kierunku zmian. Koniecznych zmian źródeł energii, zmian we własnym życiu
- Koszty i skutki transformacji energetycznej powinny być równomiernie rozłożone na wszystkich

STOSUNEK DO SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI

- 57 % uważa, że proces sprawiedliwej transformacji powinien być zaplanowany i przeprowadzony przy udziale społeczeństwa
- 41 proc. uważa, że sprawiedliwa transformacja dotyczy wszystkich mieszkańców województwa

STOSUNEK DO SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI

- Najbardziej pozytywnie oceniany wpływ sprawiedliwej transformacji jest w obszarze zdrowia - swojego i rodziny.
- Jako największa szansa związana ze sprawiedliwą transformacją wskazywane jest mniejsze zanieczyszczanie środowiska naturalnego.

DEKALOG SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI

1. POTRZEBA WIĘCEJ INFORMACJI, CZYM JEST SPRAWIEDLIWA TRANSFORMACJA
2. POTRZEBA ZAPEWNIENIA, ŻE TRANSFORMACJA JEST DOKŁADNIE PRZEMYŚLANA I ZAPLANOWANA
3. POTRZEBA ZAPEWNIENIA CZYSTEGO POWIETRZA, ZIELENI, NIESKAŻONEJ WODY I GLEBY
4. POTRZEBA STABILNYCH CEN ENERGII
5. POTRZEBA ZAPEWNIENIA STABILNEGO ZATRUDNIENIA
6. POTRZEBA ZAPEWNIENIA MIESZKAŃCOM WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO MOŻLIWOŚCI DECYDOWANIA O SWOIM OTOCZENIU I BRANIA UDZIAŁ W BUDOWANIU JEGO PRZYSZŁOŚCI
7. POTRZEBA BRANIA POD UWAGĘ GŁOSU GÓRNIKÓW PRZY TWORZENIU PLANÓW RESTRUKTURYZACJI KOPALNI
8. POTRZEBA DOPASOWANIA ROZWIĄZAŃ DO POTRZEB RÓŻNYCH GRUP ZAWODOWYCH, CZY WIEKOWYCH
9. POTRZEBA DOSTRZEŻENIA, ŻE WĘGIEL I KOPALNIE ZAWSZE BĘDĄ WAŻNYM ELEMENTEM ŚLĄSKIEGO DZIEDZICTWA
10. POTRZEBA PODKREŚLENIA, ŻE ŚLĄSK JEST WIELOBARWNY: NIE SAMYM WĘGLEM STOI

PEŁNY RAPORT

“ŚLĄSK GOTOWY NA TRANSFORMACJĘ!

BAROMETR SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI 2024”

JEST DOSTĘPNY NA STRONIE STOWARZYSZENIA:

DZIĘKUJEMY

